


**ЛУЦЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Луцького інституту
розвитку людини Університету «Україна»
Протокол № 6 від 06 грудня 20 19 р.

Голова вченої ради  С.С. Савич

**КОНЦЕПЦІЯ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
016 «СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 «ОСВІТА»**

ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, ФІЗИЧНА
РЕАБІЛІТАЦІЯ**

м. Луцьк, 2019 р.

Освітня діяльність вищого навчального закладу «Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна» ґрунтується на концептуальних засадах Національної Доктрини розвитку освіти, Державної Національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»), Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», наказів Міністерства освіти і науки України, керується положеннями Статуту вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», прийнятого зборами засновників 22.05.2014 р. (протокол № 1) і зареєстрованого в Міністерстві освіти і науки України 05.10.2014 р. за № 10711050146000579, Правилами внутрішнього розпорядку Університету та іншими нормативно-правовими актами.

Код та найменування спеціальності – 016 «Спеціальна освіта».

Рівень вищої освіти – восьмий рівень НРК України / другий магістерський рівень вищої освіти.

Орієнтовний перелік спеціалізацій та освітніх програм:

Спеціалізація: адаптивне фізичне виховання, фізична реабілітація.

Освітня програма: спеціальна освіта.

Кваліфікація: Магістр зі спеціальної освіти

Освітня програма «Спеціальна освіта» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за галуззю знань 01 «Освіта» спеціальністю 016 «Спеціальна освіта», затверджена Вченою радою Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» від 25 квітня 2019 р., протокол № 02.

Освітня програма «Спеціальна освіта» зорієнтована на спеціалізацію «Адаптивне фізичне виховання, фізична реабілітація».

Мета навчання – формування фундаментальних знань з теорії і практики організації освітнього процесу у ВНЗ, науково-дослідницької роботи з корекційної педагогіки і спеціальної психології, педагогіки і психології вищої школи на інноваційних засадах, відпрацювання вмінь самостійно проводити викладацьку та інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної чесності, набуття досвіду керування навчально-пізнавальною, науково-дослідницькою, корекційно-педагогічною діяльністю студентів (курсантів, слухачів).

Теоретичний зміст (гуманістична теорія і методологія спеціальної та інклюзивної освіти, науково-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; концепція спеціальної, інтегрованої та інклюзивної освіти; аксіологічна й акмеологічна теорії професіоналізації особистості викладача корекційної педагогіки і спеціальної психології; педагогічна інноватика).

Предмет вивчення (філософські, загальнонаукові, педагогічні засади спеціальної та інклюзивної освіти; актуальні проблеми технологізації корекційно-педагогічного процесу, інноваційної діяльності викладача вищої

школи; сучасні підходи до організації науково-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності).

Методи і технології (методи науково-педагогічного дослідження, інноваційні технології підготовки фахівців зі спеціальної освіти; комунікативні прийоми науково-педагогічної і корекційно-педагогічної взаємодії, корекційно-педагогічні та інформаційно-комунікативні технології корекційного навчання, логопедичної і спеціально-психологічної діяльності, корекційної-розвиткової роботи).

Засоби (інноваційні технічні засоби організації корекційно-педагогічного процесу, засоби дистанційного навчання, глобальні та локальні мережі організації навчального процесу).

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання – 240 кредитів / 3 роки 10 місяців.

75% обсягу освітньої програми виділяється для забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за даною спеціальністю.

Мінімальний обсяг практик – 10% обсягу освітньої програми.

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності).

Сфера працевлаштування – загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади, реабілітаційні центри, коледжі, ВНЗ, науково-дослідні установи. Заклади системи МОН, МОЗ, Міністерства соціальної політики тощо.

Здійснюється замовником (працедавцем) на первинні посади вчителя-дефектолога (за нозологіями), логопеда, викладача вищого навчального закладу (викладач корекційної педагогіки і спеціальної психології), наукового співробітника.

Професійні назви робіт:

код КП 1229.6 Завідувач центральної психолого-медико-педагогічної консультації;

код КП 2340 Вчитель з корекційної освіти;

код КП 2340 код ЗКППТР 25160 Вчитель-дефектолог , 25161 Вчитель-логопед ,

код КП 2340 Вчитель-реабілітолог,

код КП 2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації,

код КП 2340 Консультант центральної психолого-медико-педагогічної консультації;

код КП 2340 код ЗКППТР 24320 Перекладач-дактилолог навчальних закладів;

код КП 3229 код ЗКППТР 23169 Логопед;

код КП 2310.2 Викладач вищого навчального закладу.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК 1.1. Світоглядна компетентність (володіння володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди).

ЗК 1.2. Морально-ціннісна компетентність (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній корекційно-педагогічній діяльності).

ЗК 1.3. Функціонально-поведінкова компетентність (знання власних функціональних обов'язків; уміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного корекційно-педагогічного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність, гуманність під час освітньої та професійно-корекційної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків).

ЗК 1.4. Культурологічна компетентність (знання найвидатніших здобутків світової і вітчизняної культури; уміння застосовувати культурологічні знання в професійній діяльності викладача вищої школи і корекційного педагога (логопеда); естетичний досвід реалізації професійних обов'язків).

ЗК 2.1. Громадянська компетентність (знання правових основ спеціальності «Спеціальна освіта»), корекційно-педагогічної діяльності і професійних обов'язків; уміння налагоджувати міжособистісні відносини; досвід соціальної, корекційно-педагогічної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності).

ЗК 2.2. Лідерська компетентність (уміння виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); досвід продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, реабілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі).

ЗК 3.1. Комунікативна компетентність (знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі спеціальної освіти; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і корекційно-педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в професійній і науковій діяльності).

ЗК 3.2. Пізнавальна компетентність (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; знання когнітивних процесів і дій; уміння самостійно здійснювати розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння тощо) у пізнавальних цілях та при організації корекційного процесу).

ЗК 3.3. Дослідницька компетентність (знання основних методів наукового пошуку; вміння планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог).

Фахові компетентності

ФК 1. Теоретико-методологічна (гуманістичний світогляд; знання наукових засад вищої і спеціальної освіти, їх мету та завдання, пріоритетів і цінностей; здатність розкривати роль науки у системі формування особистості майбутнього фахівця зі спеціальної освіти; знання провідних гуманістичних зарубіжних і вітчизняних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у житті та корекційно-педагогічній діяльності).

ФК 2. Предметно-методична і предметно-діяльнісна (знання закономірностей, принципів і підходів до організації навчально-виховного процесу у вищій школі та корекційного процесу в навчальних та реабілітаційних закладах; психолого-педагогічні, корекційно-методичні та фахові знання; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей осіб із обмеженими психофізичними можливостями; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби навчання та виховання у ВНЗ та корекційного процесу в закладах освіти та охорони здоров'я; досвід організації корекційно-педагогічного процесу та педагогічного спостереження за викладанням фахових дисциплін; здатність удосконалювати власну викладацьку та корекційно-педагогічну діяльність).

ФК 3. Корекційно-педагогічна /корекційно-розвиткова (знання методологічних та психолого-педагогічних основ корекційної роботи при різних психофізичних порушеннях у осіб з особливими освітніми потребами; вміння проводити корекційно-розвиткову роботу у різних типах закладів; знання та вміння методики викладання корекційно-педагогічної діяльності).

ФК 4. Комунікативно-педагогічна (знання основних принципів, правил, прийомів і форм професійно-педагогічної комунікації, діагностичної і консультативно-просвітницької діяльності; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; культура педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-педагогічну і корекційно-педагогічну взаємодію, суб'єктну комунікацію; досвід володіння різноманітними засобами, прийомами і формами педагогічної комунікації).

ФК 5. Діагностично-прогностична (знання різноманітних діагностичних засобів; уміння самостійно планувати, організовувати діагностичні і корекційні заходи, узагальнювати отримані емпіричні дані, дотримуючись етичних норм; досвід технологічного забезпечення діагностичних процедур; здатність

передбачати результати власної корекційно-педагогічної діяльності).

ФК 6. Управлінська (знання теоретичних основ сучасного корекційно-педагогічного менеджменту; вміння планувати, організовувати і здійснювати контроль за корекційним навчально-виховним процесом; досвід управління корекційною, навчально-пізнавальною, науково-дослідницькою, корекційно-виховною діяльністю; управлінська культура спілкування та взаємодії).

ФК 7. Проектувально-корекційна (знання основних видів і технологічних підходів до планування власної дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови їх практичної реалізації; вміння моделювати й корегувати власну професійну діяльність, виробляти свій педагогічний стиль, постійно працювати над його вдосконаленням; досвід проектування цілісного педагогічного і корекційного процесу, корегування та синхронізації його складових – викладання та корекція).

ФК 8. Організаційна (знання основних правил наукової організації дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; вміння раціонально організовувати власний науково-дослідний і корекційно-педагогічний процес, самостійно контролювати їх результативність, ефективність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних інноваційних педагогічних і корекційних технологій).

ФК 9. Технологічна (знання традиційних і сучасних технологій навчання; вміння добирати технологічне забезпечення з урахуванням освітньо-виховних завдань, рівнів підготовки тих, хто навчається, перспектив їх освітньо-професійного зростання; досвід організації інтерактивного навчання).

ФК 10. Науково-дослідницька (знання методології і теорії наукового пошуку; вміння самостійно планувати, організовувати та проводити педагогічні дослідження, дотримуючись принципу академічної чесності; здатність використовувати здобуті результати для оптимізації освітнього процесу; досвід керування науково-дослідницькою діяльністю тих, хто навчається).

ФК 11. Етико-педагогічна (знання педагогічної етики, здатність дотримуватись її норм і правил у власній професійній (викладацькій і корекційно-педагогічній) діяльності, спілкуванні, стосунках).

ФК 12. Культурно-педагогічна (знання найвизначніших досягнень у педагогічній теорії і практиці, повага до національної і зарубіжної спеціально-педагогічної спадщини; здатність естетизувати власну викладацьку діяльність, виявляти гуманне ставлення до вихованців та осіб із обмеженими психофізичними можливостями; культура педагогічної і корекційної взаємодії).

ФК 13. Професійно-творча (знання передового педагогічного досвіду; вміння творчо використовувати педагогічні і корекційні інновації у власній роботі; здатність генерувати нові педагогічні і корекційні ідеї та реалізовувати їх на практиці; прагнення до перетворення педагогічної і колекційної дійсності за законами гуманності, толерантності і гармонії).

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання.

Особи мають право розпочати навчання за умови наявності першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Порядок оцінювання результатів навчання.

Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, модульний, підсумковий контроль); модульні контрольні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, курсові роботи, письмові екзамени, комплексні екзамени, дистанційні форми контролю.

Після успішного опанування освітньо-професійної проводиться публічний захист магістерської роботи.

Обґрунтування потреби підготовки фахівців галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

Спеціальна освіта – напрям педагогічної освіти з підготовки фахівців для педагогічної та психологічної роботи з особами, які потребують корекції психічного та (або) фізичного розвитку.

В сучасних умовах надзвичайно складного становища у нашому суспільстві різко зросли вимоги до освітньої і професійної підготовки молодого покоління.

Сучасні тенденції світового суспільного розвитку, інтенсифікація науково-технічного прогресу є справжнім випробуванням для біологічних, адаптаційних, соціогенних та інших механізмів пристосування до складних аспектів існування сучасної людини. Надзвичайне поширення захворювань, травматичних, психоемоційних, імунних та інших порушень, дисбалансів і дисфункцій у багатьох випадках зумовлено патогенним стилем життя сучасних людей.

Існуюча в Україні система професійної підготовки фахівців зі спеціальної освіти має порівняно невелику історію, пройшла у своєму розвитку декілька етапів і на даний момент є певні організаційно-методологічні особливості, які не дозволяють повною мірою вирішувати оздоровчо-реабілітаційні задачі. Одна з причин низької ефективності лікувально-оздоровчих програм - відсутність фахівців, які могли б реалізувати комплекс оздоровчо-реабілітаційних технологій, спрямованих на оздоровлення населення і адаптацію його до життя в сучасних умовах. Кваліфіковано можуть вирішувати ці задачі фахівці, професійна підготовка яких здійснюється у вищих навчальних закладах зі спеціальності «Спеціальна освіта».

Професійна діяльність фахівця зі спеціальної освіти повинна бути належним чином підкріплена нормативно-правовою базою. Її спрямовано на вивчення і вдосконалення (навіть до максимально можливого для даного індивіду) фізичних, психічних і функціональних можливостей людини; розробку і затвердження принципів активного і здорового способу життя, їх практичну реалізацію засобами фізичної культури і спорту, на формування

особистості, її залучення до загальнолюдських цінностей, цінностей фізичної культури і спорту.

Ці об'єктивні необхідності зумовили доцільність підготовки в Луцькому інституті розвитку людини вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» бакалаврів та магістрів у галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта». У м. Луцьку, у Волинській області загалом за цією спеціальністю освітня діяльність у інших вищих навчальних закладах не здійснюється.

Переваги навчання у Луцькому інституті розвитку людини Університету «Україна» наступні:

- соціальна інфраструктура (100% забезпечення гуртожитком студентів з особливими потребами (інвалідів, сиріт, напівсиріт, з багатодітних сімей, сімей з важким матеріальним становищем), використання площ для надання освітніх послуг, комп'ютерні лабораторії, спортивні, тренажерні, фітнес зали) роблять навчальний заклад привабливим для громадян із невисокими доходами, зокрема для сільської молоді;

- висококваліфіковані викладачі, які мають фахову базову освіту, наукові ступені, значний досвід практичної роботи;

- відповідне навчально-методичне та інформаційне забезпечення для використання активних форм навчання й інформаційних технологій у навчальному процесі.

Аналіз вимог ринку праці доводить, що Волинська область має потреби у підготовці фахівців фахівців зі спеціальної освіти. Підготовка майбутніх спеціалістів в Луцькому інституті розвитку людини відповідатиме потребам країни, регіону, області та галузі сфера обслуговування.

Керівництвом Луцького інституту розвитку людини досягнуто домовленості щодо сприяння в підготовці майбутніх фахівців фахівців зі спеціальної освіти у проведенні практики з керівниками спеціальних навчальних закладів та оздоровчо-реабілітаційних установ і організацій м. Луцька.